

El tractament dels barbarismes a l'aula

**Treball Final de Màster
Curs 2018-2019**

Maria Antònia Amer Ribot

Tutor: Joan Ferrer Costa

MÀSTER EN FORMACIÓ DEL PROFESSORAT
D'ESO, BATXILLERAT, FORMACIÓ
PROFESSIONAL I ENSENYAMENT D'IDIOMES

*A ma mare, mon pare i la meva germana,
per ser els fonaments que em sustenten.*

*Al Pere,
per l'ajuda, el suport i per ser-hi sempre.*

*Als amics i amigues de Barcelona,
per ser-hi malgrat la distància.*

A tots els alumnes que han fet possible aquesta recerca.

*Als companys del màster,
que han fet més amè aquest camí.*

*Als professors del màster,
per motivar-nos a no deixar mai d'aprendre.*

RESUM

Evitar l'ús de barbarismes en la parla oral és un dels reptes dels professors de llengua. Una de les varietats que més barbarismes —concretament, castellanismes— presenta en la seva parla oral és la varietat del mallorquí. Per aquest motiu, s'ha cregut adient fer un estudi sobre l'estat de la qüestió i sobre el tractament d'aquest tema a les aules de secundària.

Si alguna institució pot revertir la situació lingüística actual a l'illa, són els centres educatius. Des d'aquestes institucions es poden crear i impulsar projectes i propostes didàctiques que puguin ajudar a millorar l'expressió oral dels joves.

D'aquesta manera, l'estudi següent s'ha estructurat en diverses fases. En primer lloc, s'ha dut a terme una recerca exhaustiva sobre l'ús dels barbarismes per part de l'alumnat de secundària. Els resultats obtinguts a partir d'aquesta recerca, d'una banda, han permès comprovar que, en l'actualitat, la freqüència d'ús dels barbarismes és molt elevada. De l'altra, han ajudat a extreure unes conclusions i, gràcies a aquestes, s'han elaborat diverses propostes didàctiques de caire innovador per treballar aquesta qüestió amb més profunditat des dels centres educatius.

PARAULES CLAU: barbarismes, castellanismes, gamificació, català de Mallorca, lèxic.

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	2
2.	OBJECTIU DE LA RECERCA.....	4
3.	HIPÒTESIS	4
4.	MARC TEÒRIC CRÍTIC.....	5
4.1.	DES DEL PUNT DE VISTA FILOLÒGIC.....	5
4.2.	DES DEL PUNT DE VISTA DIDÀCTIC	10
5.	METODOLOGIA.....	11
5.1.	SELECCIÓ DELS INFORMANTS.....	12
5.2.	PROCEDIMENT SEGUIT.....	13
5.3.	TRACTAMENT DE LES DADES	14
6.	ANÀLISI DE LES DADES I ELS RESULTATS	16
6.1.	SEGONS EL CURS ACADÈMIC.....	18
6.2.	SEGONS EL SEXE.....	23
7.	CONCLUSIONS FINALS	24
8.	PROPOSTES DIDÀCTIQUES.....	25
8.1.	EL TEU BARBARISME PREFERIT	25
8.2.	CAÇADORS DE BARBARISMES	26
8.3.	GUIONISTES EN ACCIÓ	27
9.	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES I DE PÀGINES WEB.....	28
10.	ANNEXOS	29
10.1.	ANNEX 1: ENQUESTA 1.....	29
10.2.	ANNEX 2: ENQUESTA 2.....	31
10.3.	ANNEX 3: ENQUESTA DE PERCEPCIÓ.....	32
10.4.	ANNEX 4: TAULA GENERAL DE RESULTATS	34
10.4.1.	<i>Primer d'ESO</i>	34
10.4.2.	<i>Segon d'ESO</i>	35
10.4.3.	<i>Tercer d'ESO</i>	36
10.4.4.	<i>Quart D'ESO</i>	37
10.5.	ANNEX 5: BUTLLETA <i>EL MEU BARBARISME PREFERIT</i>	38

1. INTRODUCCIÓ

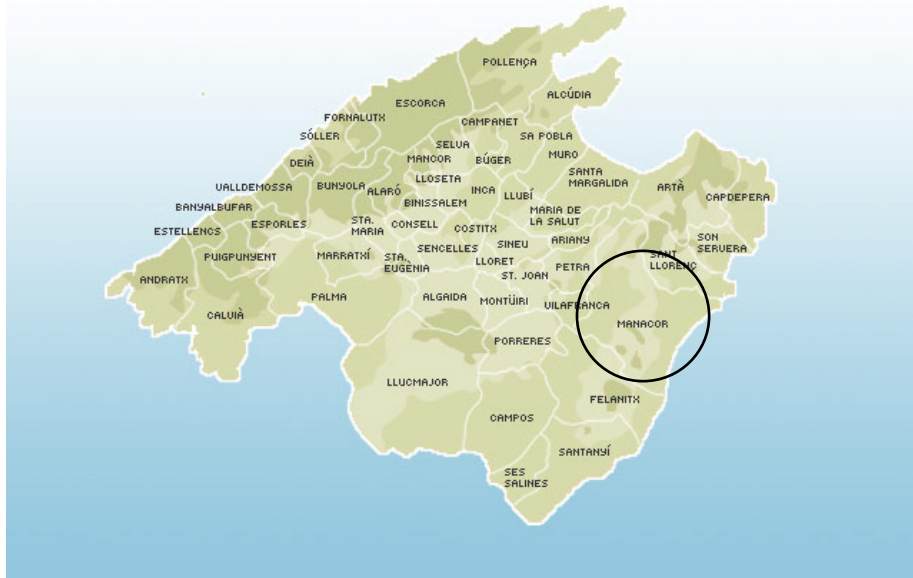
L'ús de barbarismes en llengua catalana és una qüestió que ha preocupat a filòlegs i estudiosos de la llengua. Sovint l'ús de mots o estructures sintàctiques pròpies d'altres llengües s'ha vist com un perill per a la integritat del català.

Una de les varietats que presenta un ús força freqüent de barbarismes¹, concretament de castellanismes, és la varietat del mallorquí. Els parlants d'aquesta varietat han adoptat com a pròpies formes lèxiques del castellà, obviant així alguns mots correctes i acceptats per la normativa de la llengua catalana, especialment en la seva parla oral. Aquest fenomen ha arribat fins a tal punt que se sospita que molts parlants potser ja ni coneixen certes formes lèxiques correctes. Fins i tot, és possible que alguns parlants no siguin capaços d'identificar ni distingir certs barbarismes.

Davant d'un possible conflicte lingüístic a causa d'un ús elevat de barbarismes per part dels parlants del català de Mallorca, les escoles juguen un paper molt important en la tasca de donar solució a aquest conflicte. Per aquest motiu, aquest treball se centra en analitzar l'estat actual d'aquest fenomen lingüístic en l'alumnat de secundària i com aquest és tractat en l'àmbit educatiu. A partir de les dades que es puguin obtenir a partir de la recerca, es recolliran propostes didàctiques per intentar revocar aquesta situació lingüística des dels centres educatius.

S'ha volgut contextualitzar la recerca en els centres educatius. Com que no teníem a l'abast un gran nombre de centres i l'extensió d'aquest treball tampoc permet dur a terme una recerca exhaustiva, aquest estudi s'ha centrat en un centre concret de la localitat de Manacor, ubicada a la zona de Llevant de l'illa (veg. Imatge 1).

¹ Al llarg d'aquest treball s'utilitzarà el terme *barbarisme* per fer referència a aquells mots i estructures que provenen del castellà. És a dir, *barbarisme* s'utilitzarà com a sinònim de *castellanisme*.

Imatge 1. Mapa de l'illa de Mallorca. Imatge extreta de:
http://www2.conselldemallorca.cat/index.php?id_section=1373&id_media=7231

El centre on s'ha desenvolupat la recerca és un centre concertat i religiós. S'hi imparteix Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, de dues línies cada curs. Pel que fa a la comunitat educativa del centre, la formen uns 46 professors.

Pel que fa a l'alumnat, entre els tres nivells educatius, el centre compta amb uns 720 alumnes matriculats. La procedència de l'alumnat és força variada degut a les onades immigratòries que han anat arribant en els últims anys a Mallorca i, concretament, a la localitat de Manacor. Encara que la gran majoria de l'alumnat és manacorí, hi ha un sector creixent d'alumnat nouvingut.

Pel que fa a la localitat de Manacor, es tracta d'un poble ubicat a l'est de l'illa de Mallorca. El 2018 comptava amb una població d'aproximadament uns 42.631 habitants segons l'INE². La població de Manacor és de procedència força diversa: hi ha molta gent autòctona de la localitat, però també hi ha un gruix de la població format per nouvinguts, especialment d'origen marroquí i de sud-americà. A més a més, pel fet de ser la capital de la comarca de Llevant és una ciutat molt concorreguda per veïns de localitats properes, com Sant Llorenç, Artà o Son Servera.

² Institut Nacional d'Estadística

2. OBJECTIU DE LA RECERCA

Aquest treball de recerca persegueix un objectiu general que és el d'analitzar el grau de coneixement dels barbarismes per part dels alumnes de secundària.

A partir d'aquest objectiu general, prèviament exposat, se n'estableixen d'altres més concrets. La recerca s'estructura en tres parts o fases, que s'explicaran detalladament més endavant, i, alhora, cada una d'aquestes fases persegueix un objectiu específic diferent.

En primer lloc, a través d'aquesta recerca, es pretén comprovar si els alumnes de secundària tenen un bon domini de les formes correctes i acceptades en català. En segon lloc, també pretén posar de manifest si els alumnes són capaços de reconèixer i corregir els barbarismes en un text escrit. I, en tercer lloc, es pretén deixar consciència de la percepció que tenen els alumnes sobre l'ús dels barbarismes i com són tractats els barbarismes a les aules segons el curs acadèmic. També si els alumnes són conscients de la freqüència d'ús d'aquestes formes i si, en general, es percep com un problema lingüístic que s'ha d'atendre i tractar seriosament.

A banda de tot això, l'estudi també pretén veure si hi ha diferències entre el sexe i el curs acadèmic dels informants. És a dir, si en relació amb aquestes variables els informants analitzats presenten tendències diferents.

3. HIPÒTESIS

A partir dels objectius de la recerca, s'han establert diverses hipòtesis. Pel que fa al primer objectiu, relacionat amb el domini de les formes acceptades del català, s'espera que els alumnes presentin certes dificultats per conèixer les formes correctes en català i sospitem que la primera opció serà utilitzar un barbarisme.

Pel que fa al segon objectiu, relacionat amb la identificació i la posterior correcció de barbarismes, pensem que l'alumnat serà capaç d'identificar els barbarismes però que potser té dificultats per oferir alternatives a alguns barbarismes, tot i haver-los reconegut.

Pel que fa al tercer objectiu, pensem que els alumnes seran conscients d'una freqüència d'ús elevada de barbarismes en la parla oral, tant a escala personal com a escala general. No obstant això, segurament no siguin conscients del problema lingüístic

que suposa aquest fenomen. També s'espera que la qüestió dels barbarismes sigui tractada de manera molt superficial a les aules i, gairebé inexistent als primer cursos d'ESO.

Finalment, pel que fa a les variables del curs acadèmic i el sexe, s'espera que d'una banda, els alumnes que es trobin al segon cicle de secundària presentin un major domini de les formes acceptades que l'alumnat de primer cicle. De l'altra, es contempla la possibilitat que les noies siguin més correctes que els nois, per possibles estigmes socials, seguint la teoria de Labov (1990).

4. MARC TEÒRIC CRÍTIC

4.1. DES DEL PUNT DE VISTA FILOLÒGIC

Abans de res, cal fer referència al significat del concepte *barbarisme* i, concretament, al de *castellanisme*. Si es consulten les entrades del DIEC³, un *barbarisme* és una “forma lèxica d'origen estranger que no es considera assimilada a la llengua pròpia. Un *castellanisme*, en canvi, segons el DIEC és un “element lingüístic d'origen castellà introduït en una altra llengua”.

D'aquesta manera, el concepte *castellanisme* fa referència a un tipus de *barbarisme*, concretament a aquells mots que provenen de la llengua castellana. Pel que fa al concepte *barbarisme*, Payrató (1984) el desenvolupa de la següent manera:

Pel que fa a *barbarisme*, especialment, sovint no es considera només una “incorrecció” [...] contra una determinada norma (sigui la falta d'ortografia, l'error d'accentuació o pronunciació, l'estrangerisme o arcaisme, etc.). El barbarisme, a més, és un *vici*, que, com a tal, cal automàticament —indefugiblement— descobrir, fer públic i desterrar. [...] Tot el que rep l'etiqueta de *barbarisme* ha de ser eliminat. (p. 51)

D'aquesta manera, quan es parla de barbarismes es fa referència a aquells mots que provenen d'altres llengües i no són necessàries. És a dir, si una llengua no disposa d'un mot per designar un concepte concret, sovint se n'agafa un provinent d'una altra llengua. En aquest cas, la incorporació d'una paraula provinent d'una altra llengua esdevé necessària. Aquest procediment es coneix sota el terme de *manlleu*.

³ *Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans*

Per tal de dur a terme l'extracció de dades a través d'un seguit d'enquestes o proves que s'explicaran més endavant (veg. apartat 5), s'han seleccionat un conjunt de barbarismes d'ús freqüent en el mallorquí. Cal recordar que tots els barbarismes utilitzats en aquesta recerca per a dur a terme l'extracció de dades són castellanismes.

Aquesta selecció s'ha dut a terme a partir de la consulta de tres obres diferents. Es tracta de tres reculls de barbarismes publicats durant els segles XX i XXI: el de Miravittles (1982), el més antic dels tres; el de Corbera (1993), filòleg mallorquí que en el seu recull se centra en deixar constància dels barbarismes més utilitzats concretament en el català de Mallorca; i, finalment, el de Ruaix (2011). A partir d'aquestes tres obres s'han seleccionat aquells barbarismes que, des d'un punt de vista filològic, creiem que poden causar més dificultats a l'alumnat.

A continuació hi ha una taula on s'han recollit els 23 barbarismes seleccionats, les alternatives i, en alguns casos, els comentaris realitzats pels tres experts de la llengua.

	Joan Miravittles (1982)	Jaume Corbera (1993)	Josep Ruaix (2011)
Avión	<i>avió</i>	<i>avió</i>	<i>avió</i>
Banyo (1)		<i>bany</i>	
Barato	<i>barat</i>	<i>barat</i>	<i>barat</i>
Barco (2)	<i>vaixell, nau, embarcació</i>	<i>vaixell, vapor</i>	<i>vaixell, nau, embarcació</i>
Bocadillo	<i>entrepà, sandvitx</i>	<i>entrepà, pa amb...</i>	<i>entrepà, sandvitx, badall</i>
Bolso	<i>bossa, portamonedes, cartera</i>	<i>bossa</i>	<i>bossa, bossa de mà</i>
Bombilla	<i>bombeta</i>	<i>bombeta, pera de llum</i>	<i>bombeta</i>

Camarote (3)	<i>cabina, cambra</i>	<i>cabina</i>	<i>cambrot/cabina</i> però la forma <i>camarot</i> és acceptada per Moll i Coromines
Columpio			
Crucero	<i>creuer</i>	<i>creuer</i>	<i>creuer</i>
Cucaratxa (4)	<i>escarabat de cuina, panerola, pastereta, cuca molla</i>	<i>cuca molla, cuca patxa</i>	<i>escarabat de cuina, panerola</i>
Enxufe	<i>endoll, connexió</i>	<i>connector, connexió</i>	<i>endoll, clavilla, dolla, presa.</i>
Estómag (5)		<i>estómac</i>	
Fetxes	<i>data</i>	<i>data</i>	<i>data</i>
Globo	<i>globus</i>	<i>globus</i>	<i>globus</i>
Munyeca (6)	<i>canell, monyeca</i>	<i>braó</i>	<i>monyeca</i>
Paquete (7)		<i>bragueta</i>	
Pastel	<i>pastís</i> “Correcte en el sentit de pintura feta amb llapis d’un color molt i reduït a pasta amb aigua de goma; el llapis es designa amb el mateix nom” (1982: 163).	<i>pastís</i>	<i>pastís</i> Segons Ruaix només és correcte quan fa referència al color o pintura.

Peca (8)		<i>piga</i>	
Platano	<i>plàtan</i>	<i>plàtan</i>	<i>plàtan</i>
Quarto	<i>cambra, habitació</i>	<i>cambra, habitació</i>	
Sobaco (9)		<i>aixella</i>	
Trenza (10)			
Xutxes	<i>laminadura, llepolia</i>	<i>laminadura, llepolia</i>	<i>laminadura, llepolia</i>

Taula 1. Recull de barbarismes utilitzats per a dur a terme les enquestes i les seves respectives alternatives donades per tres estudiosos de la llengua: Miravittles, Corbera i Ruaix.

De la taula anterior cal comentar alguns casos concrets, aquells que s'han enumerat. En primer lloc, si s'observen els casos (1), (5), (7), (8) i (9) veiem que tots coincideixen en el fet que només un autor ha recollit aquell mot com a barbarisme. En aquest cas, l'autor que recull gairebé tots els barbarismes seleccionats és Corbera (1993), l'únic autor mallorquí. Aquest fet pot indicar que possiblement aquests barbarismes — *banyo*, *estómag*, *paquete* i *peca*— són utilitzats exclusivament en la varietat mallorquina. Cal comentar també que cap autor en el seu recull ha inclòs el cas (10). Tot i això, a partir de la experiència pròpia com a parlant i oient d'aquesta varietat, s'ha considerat que era un barbarisme força recurrent en el parlar actual.

En segon lloc, pel que fa al cas (2), entorn del barbarisme *barco* hi ha discrepàncies sobre la seva acceptació com a mot correcte en català. Encara que el DIEC no la reculli i el DCVB⁴ reconegui que és un castellanisme que s'hauria d'evitar, alguns diccionaris sí que la recullen, com el *Gran diccionari 62 de la llengua catalana* (2000). De fet, Ruaix (2011) ens indica que la forma *barco* és tolerada per Coromines, qui afirma que el seu origen és castellà i portuguès, ja que es va documentar a Galícia en els segles XIII-XIV (p. 32).

⁴ *Diccionari català-valencià-balear*, també anomenat *Diccionari Alcover-Moll*

A més a més, també cal esmentar que el llibre d'estil de la CCMA⁵, disponible en línia al portal lingüístic *Ésadir* també la recull. D'aquesta manera, en els mitjans de comunicació, almenys de Catalunya, és possible trobar aquest mot utilitzats com a forma correcta en llengua catalana.

En tercer lloc, el cas (3) que fa referència a la forma *camarote*, és recollida pels tres autors com un barbarisme en llengua catalana. En aquest cas, hi ha algunes variacions en donar una alternativa acceptada en català. Miravittles (1982) i Corbera (1993) coincideixen en utilitzar el mot *cabina*, mentre que Ruaix (2011) també inclou el mot *cabrot* i esmenta que la forma *camarot* és recollida per Coromines i Moll. De fet, el DCVB ofereix la següent accepció per a aquesta última forma: “cada un dels departaments o habitacions de la cambra d'un vaixell, que serveixen de dormitoris; cast. *camarote*”.

En quart lloc, en relació amb el cas (4), el barbarisme *cucaratxa*, Corbera, a diferència dels altres dos autors, no recull el mot *panerola* com una alternativa correcta en català. En lloc d'això, busca una alternativa més autòctona pel parlar mallorquí: *cuca molla*.

Finalment, pel que fa al cas (6), pel barbarisme *monyeca* hi trobem tres alternatives diferents: *canell*, que seria la forma més estàndard, recollida pel DIEC; *braó*, que pot ocasionar algun conflicte conceptual, ja que segons el DIEC aquest mot designa una “part de l'extremitat toràctica de l'ésser humà compresa entre l'espatlla i el colze”; i, finalment, el mot *monyeca*. En relació amb aquest últim, cal comentar les diferents accepcions que rep segons els diferents diccionaris. Pel que fa al DIEC, no hi ha cap accepció per al mot *monyeca* que es pugui considerar sinònim de *canell*. En canvi, pel que fa al DCVB sí que contempla *monyeca* com a sinònim de *braó*, entès com a “punt d'unió del braç amb la mà”.

A banda de tot això, també cal esmentar que la hipòtesi sobre la possibilitat que les noies utilitzin barbarismes en menor mesura que els nois, s'ha basat en el *Principle I* de Labov (1990):

⁵ Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals

For stable sociolinguistic variables, men use a higher frequency of nonstandard forms than women. This basic finding can be formulated in two complementary ways: men use more nonstandard forms, less influenced by the social stigma directed against them; or, conversely, women use more standard forms, responding to the overt prestige associated with them. (p. 210)

Segons aquesta teoria, les dones tenen tendència a ser més estàndards, és a dir, a utilitzar més formes lèxiques estàndards que els homes per possibles estigmes socials contra el sexe femení. Encara que aquest treball no giri directament al voltant de les formes estàndard, aquesta teoria és extrapolable al tema de la recerca: si les dones tendeixen a ser més estàndards que els homes, utilitzaran menys barbarismes que els homes.

4.2. DES DEL PUNT DE VISTA DIDÀCTIC

Des d'un punt de vista més didàctic, cal recollir un conjunt d'estratègies o teories per intentar ajudar els alumnes a evitar errors lèxics relacionats amb els *barbarismes*. D'aquesta manera, segons Comes (2005) els professors haurien de treballar uns quants aspectes amb l'alumnat per tal d'assolir l'objectiu desitjat: aspectes motivacionals, metacognitius i el treball sistemàtic.

Quant a l'aspecte motivacional, cal que el professor trobi estratègies perquè l'alumnat tingui una actitud positiva envers l'aprenentatge del lèxic. Si l'alumne està motivat i té ganes d'aprendre, es produirà més fàcilment un aprenentatge significatiu.

Quant a l'aspecte metacognitiu, cal que es treballin activitats que impliquin planificació, supervisió i avaluació per part del professor. Això ajuda l'alumnat a ser conscient d'on falla i per què. I a partir d'aquí, poder escollir els procediments i estratègies que consideri més adients. A més a més, en aquest àmbit l'alumnat també pot anar agafant consciència de les conseqüències lingüístiques que se'n poden derivar de l'ús freqüent dels barbarismes. Aquest aspecte es troba estretament lligat amb les competències de l'aprendre a aprendre.

Quant al treball sistemàtic, fa referència a totes aquelles activitats que s'han de desenvolupar per aconseguir l'objectiu desitjat. En aquest cas, l'objectiu és que l'alumnat sigui conscient del què són els barbarismes i de quins en fa ús de manera habitual en la seva parla oral. I, alhora, això implicarà un enriquiment del seu vocabulari. Alguns

exemples de treball sistemàtic que Comes dona són llegir, copiar o dictar el lèxic que es vol treballar.

En relació amb tot el que s'acaba d'exposar, es pot considerar la proposta de Condemarin i Chadwick (1990). Es tracta d'una proposta de procediment a seguir per memoritzar paraules lèxiques i la seva ortografia. El procediment és el següent:

1. Mirar la paraula en qüestió i pronunciar-la de manera correcta i lentament. Anar mirant la seva escriptura a mesura que es pronuncia.
2. Tapar la paraula o tancar els ulls i pensar-la i, seguidament, pronunciar-la. Intentar visualitzar mentalment l'ortografia de la paraula.
3. Realitzar un autodictat sense mirar la paraula en qüestió. Si es comet un error, tornar a començar.

Per aconseguir motivar l'alumnat i que es produeixi un aprenentatge significatiu, s'ha cregut adient basar-se en pedagogies innovadores actuals. Concretament, en l'aprenentatge a través del joc o gamificació.

Kapp (2012) defineix la gamificació com l'ús de dinàmiques lúdiques, del joc, en entorns no lúdics per adquirir i desenvolupar competències. Brasó (2017) reforça aquest punt de vista, ja que considera que a través de la inclusió del joc a l'educació, la motivació de l'alumnat augmenta. Aquest augment de la motivació va associada amb un major assoliment dels aprenentatges. D'aquesta manera, es pot considerar que la gamificació podria ajudar a aconseguir treballar de manera òptima els aspectes esmentats anteriorment.

5. METODOLOGIA

Per dur a terme aquesta recerca s'ha utilitzat la metodologia quantitativa, ja que l'objectiu és explicar la realitat de manera objectiva i no pas interpretar-la de manera subjectiva. A més, també es tenen en compte dues variables: el curs acadèmic i el sexe dels informants.

5.1. SELECCIÓ DELS INFORMANTS

La població d'aquesta recerca són tots els estudiants d'Educació Secundària Obligatòria del centre analitzat que ja s'ha explicat prèviament (veg. apartat 1). A partir d'aquesta població s'ha dut a terme la selecció de la mostra que ha estat, d'una banda, estratificada constant, ja que s'han escollit de cada estrat⁶ el mateix nombre d'informants: 10 individus de cada curs acadèmic, 5 de cada sexe (5 noies i 5 nois). D'aquesta manera, la mostra s'ha compost d'un total de 40 informants.

De l'altra, el mostreig també ha estat intencional, ja que la mostra s'ha escollit establint prèviament uns criteris per tal de poder obtenir la informació desitjada. Aquests són que els alumnes analitzats han de ser nadius de l'illa de Mallorca i, a més a més, han de tenir la varietat del mallorquí com a L1.

Per tal de mantenir l'anonimat dels informants se'ls ha assignat un codi per poder identificar-los amb facilitat a la taula general dels resultats (annex 4). En el cas de les dones, se'ls ha assignat la lletra *D*, que prové de la inicial del mot *dona*, seguida d'un número de l'1 al 20, per ordre de curs acadèmic. En el cas dels homes s'ha seguit el mateix procediment però utilitzant la lletra *H*, provinent de la inicial del mot *home*. D'aquesta manera, els informants de la D1 a la D5 i del H1 al H5 seran estudiants de 1r d'ESO. En la taula següent s'han recollit tots els informants amb el seu respectiu codi:

	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
DONES	D1	D6	D11	D16
	D2	D7	D12	D17
	D3	D8	D13	D18
	D4	D9	D14	D19
	D5	D10	D15	D20

⁶ En aquest cas és els estrats són els diferents cursos acadèmics que s'estudien: 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO

HOMES	H1	H6	H11	H16
	H2	H7	H12	H17
	H3	H8	H13	H18
	H4	H9	H14	H19
	H5	H10	H15	H20

Taula 2. El codi de tots els informants analitzats

5.2. PROCEDIMENT SEGUIT

Les dades s’han obtingut a través de tres enquestes. Les enquestes s’han realitzat de manera individual i s’ha establert un ordre concret per garantir uns resultats òptims. D’aquesta manera, fins que els informants no acabaven la primera enquesta no se’ls donava la segona i, alhora, fins que no acabaven la segona no se’ls donava la tercera.

La primera enquesta (annex 1) consta de 10 imatges que contenen elements que els parlants de la varietat del mallorquí acostumen a utilitzar barbarismes per designar-los. Es demanava als informants que indiquessin el nom de l’element que apareixia a cada imatge. D’aquesta manera, a través d’aquesta prova es pretén observar si els informants, tot i utilitzar en la parla oral barbarismes, coneixien el mot correcte en català per designar aquell element.

La segona enquesta (annex 2) consisteix en un text que conté 14 errors lèxics, és a dir, 14 barbarismes. El que es demana en aquest cas és que els informants identifiquin els 14 errors —l’enunciat de l’activitat indica el nombre exacte d’errors que han d’identificar— i que ofereixin una alternativa correcta en català. Mitjançant aquesta enquesta, s’intenta comprovar, en primer lloc, si els informants són capaços de reconèixer els barbarismes en un text escrit. En segon lloc, si tot i reconèixer els barbarismes, coneixen la forma correcta en català.

La selecció dels mots per a dur a terme les dues enquestes que s’acaben de comentar s’ha realitzat a partir de la consulta de tres obres o reculls de barbarismes: el de

Miravittles, el de Corbera i el de Ruaix. Aquesta selecció ja s'ha comentat amb més profunditat en apartats anteriors (vg. apartat 4.1).

Finalment, l'última tasca (annex 3), consisteix en una enquesta de percepció, elaborada amb el programa Google Forms. En aquesta enquesta es pregunta als informants sobre el tractament dels barbarismes durant el seu transcurs acadèmic i sobre la seva percepció en relació amb el tema de la recerca.

5.3. TRACTAMENT DE LES DADES

Per tal de fer el recull dels resultats i poder analitzar-los amb més facilitat s'ha utilitzat el programa Excel de Microsoft. Totes les respostes de les enquestes s'han passat a un document Excel (annex 4).

S'ha de destacar que a l'hora de passar les respostes donades per l'alumnat, es van obviar les possibles faltes d'ortografia que podien haver comès. D'aquesta manera, si algun alumne havia escrit *platan* o *volquer*, al document hi figuren com *plàtan* i *bolquer*, respectivament. Aquesta decisió s'ha pres per poder dur a terme el recompte de manera automàtica amb les funcions de què disposa el programa utilitzat.

Per poder analitzar els resultats, abans de res, es va seleccionar una alternativa d'entre totes les recollides pels tres autors ja esmentats —Miravittles, Corbera i Ruaix— per a cada barbarisme estudiat. Aquesta alternativa ha estat la considerada “estàndard” per a aquest estudi. Cada una de les alternatives han estat escollides tenint en compte les distintes formes acceptades en català. A continuació hi ha dues taules que recullen els barbarismes seleccionats i l'alternativa o alternatives assignades per a cada un d'ells:

Barbarisme	Alternativa escollida
Avión	<i>avió</i>
Banyo	<i>bany, lavabo</i>
Barato	<i>barat</i>
Barco	<i>vaixell</i>
Bocadillo	<i>entrepà</i>
Bolso	<i>bossa</i>
Bombilla	<i>bombeta</i>
Camarote	<i>cabrot</i>
Crucero	<i>creuer</i>
Cucaratxa	<i>cuca molla, panerola</i>
(1)	
Columpio	<i>gronxador, engronsadora</i>

Enxufe	<i>endoll</i>
Estómago	<i>estómac</i>
Fetxes	<i>data</i>
Globo	<i>globus</i>
Munyeca	<i>canell</i>
Paquete	<i>bolquer</i>
Pastel	<i>pastís</i>
Peca	<i>piga</i>
Platano	<i>plàtan</i>
Quarto	<i>habitació</i>
Sobaco	<i>aixella, axil·la</i>
Trenza	<i>trena, trunyella</i>
(2)	
Xutxes	<i>llepolia, llaminadura</i>

Taula 3. Els barbarismes i les diferents alternatives assignades.

Pel que fa al cas (1), l'alternativa per a *cucaratxa* ha estat la forma que pot resultar més familiar als parlants de la varietat del mallorquí: *cuca molla*. Tot i això, també s'ha tingut en compte el mot estàndard *panerola*.

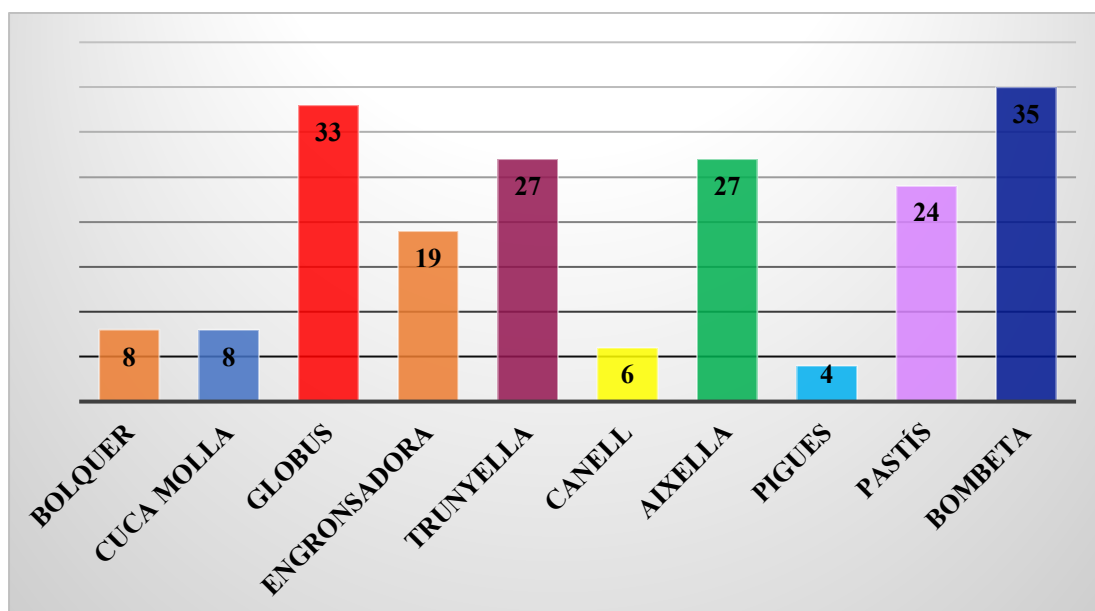
Pel que fa al cas (2), com que és un barbarisme que cap dels tres autors consultats han recollit, s'han seleccionat les dues opcions que s'han considerat més adients. D'una banda, s'ha recollit el mot estàndard, recollit pel DIEC, *trena*. No obstant això, aquest no és un mot d'ús habitual en el català de Mallorca. Per aquest motiu s'ha buscat una altra alternativa que pogués resultar més propera a aquests parlars: *trunyella*. De fet, el DCVB

recull que és una forma utilitzada com a sinònim de trena de cabells en el territori mallorquí.

Els resultats seran exposats a través de taules i també de gràfiques, ja que és la millor manera per a dur a terme una anàlisi exhaustiva d'aquests i poder-ne treure conclusions. S'ha de tenir en compte que no s'han utilitzat percentatges, a causa del nombre reduït d'informants. Les gràfiques però, recullen el nombre de formes acceptades que els informants han donat. D'aquesta manera, el nombre màxim de respostes donades per cada ítem o mot és 40⁷.

6. ANÀLISI DE LES DADES I ELS RESULTATS

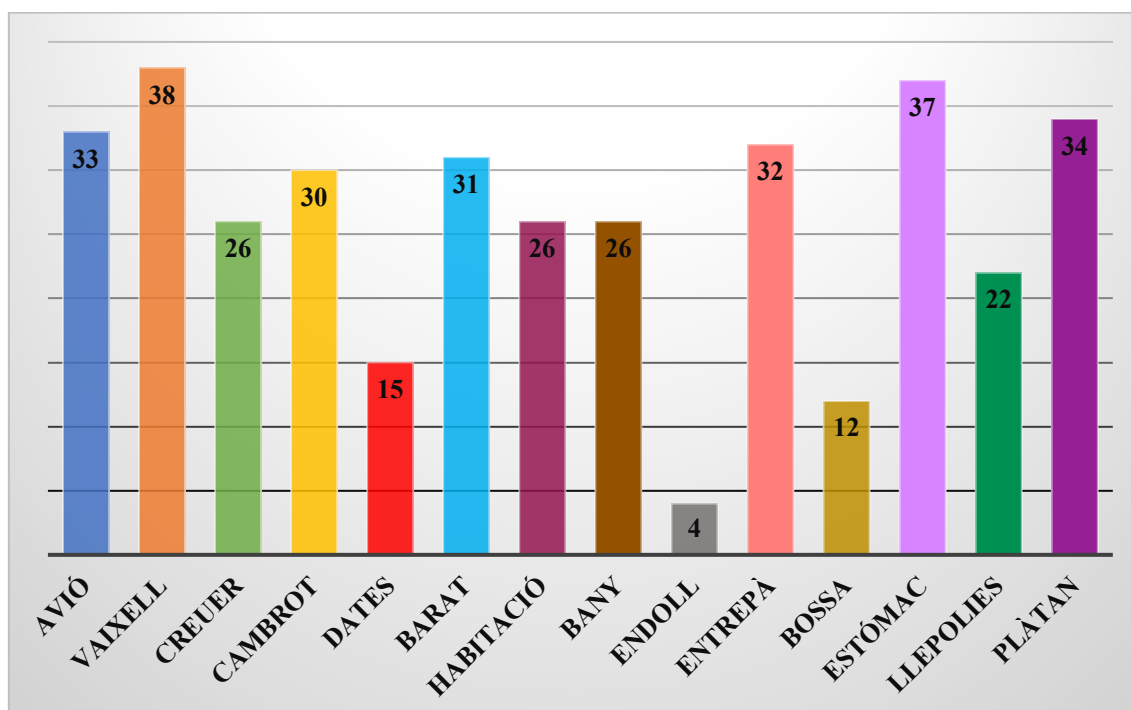
En primer lloc, es farà una anàlisi dels resultats generals. És a dir, els resultats sense tenir en compte ni el curs ni el sexe de l'alumnat. Els resultats estan dividits en dues gràfiques. Aquestes gràfiques fan referència als resultats de les enquestes 1 i 2. Pel que fa a l'última enquesta, l'enquesta de percepció, no s'ha trobat adient tenir en compte l'anàlisi general. L'anàlisi dels resultats d'aquesta última enquesta es durà a terme tenint en compte el curs acadèmic.

Gràfica 1. Freqüència d'ús de les formes acceptades en català (enquesta 1)

⁷ El nombre total d'informants que han participat en la recerca.

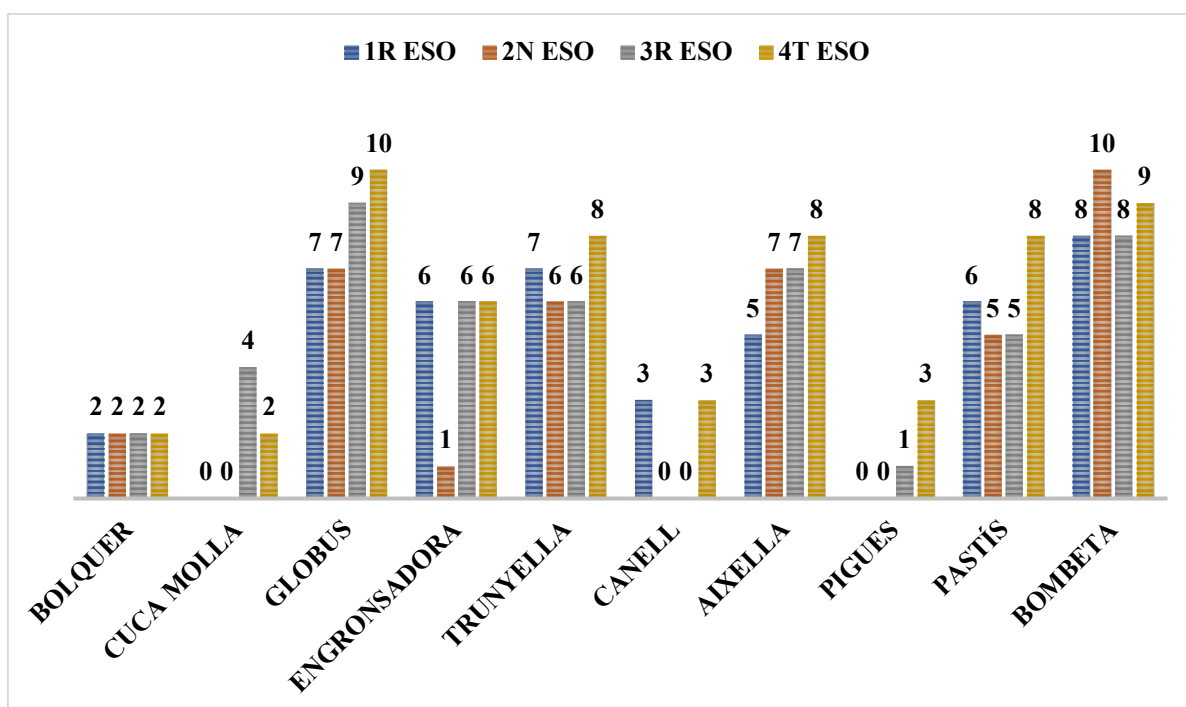
A partir de l'observació de la gràfica anterior, es pot apreciar que hi ha un conjunt de paraules que sembla que els alumnes dominen força bé —el cas de *bombeta*, *globus*, *trunyella*, *aixella*, *pastís* i *engronsadora*, per ordre de domini—. No obstant això, s'observa que l'alumnat presenta certes dificultats per trobar una forma acceptada en català per a la resta d'ítems.

Gràfica 2. *Freqüència d'ús de les formes acceptades en català (enquesta 2)*

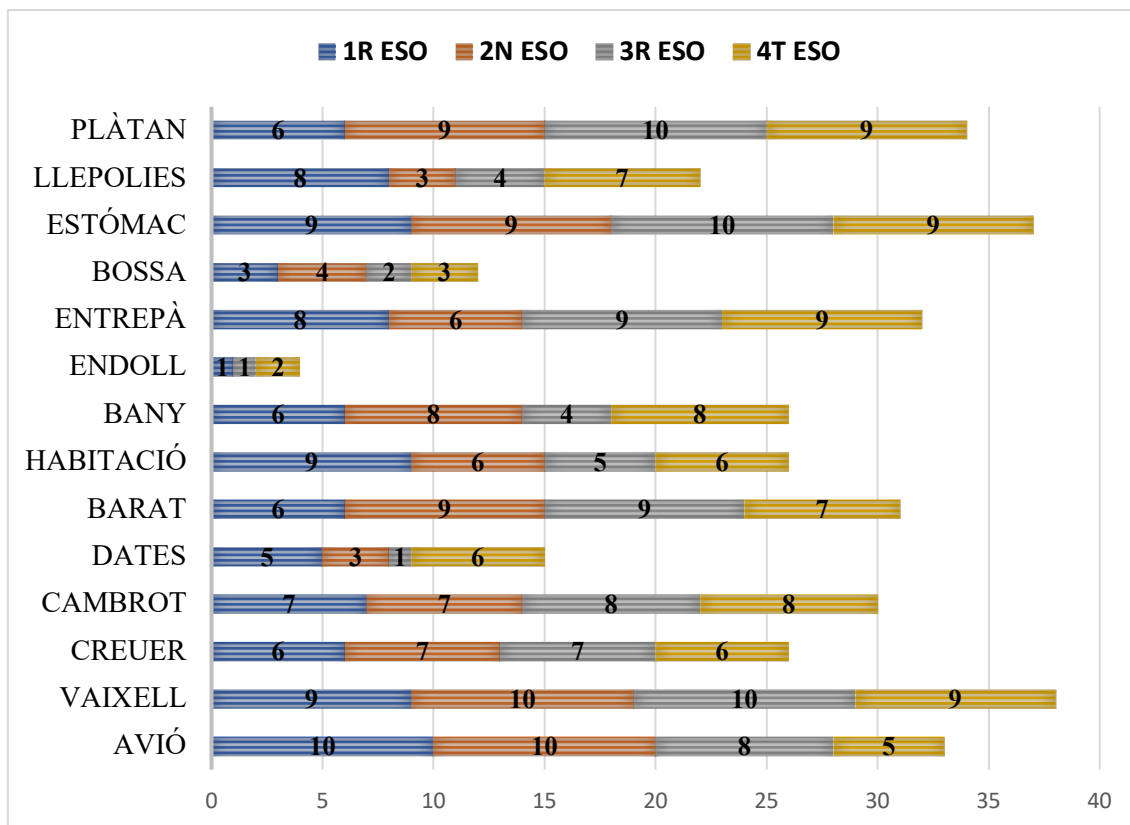
En canvi, a partir de l'anàlisi de la gràfica 2, s'observa que l'alumnat presenta més facilitats per oferir una alternativa si el mot en qüestió es troba contextualitzat. S'ha de tenir en compte que l'enquesta 2 consistia a identificar barbarismes dins d'un text. Així, els informants disposaven d'un context i es podien guiar per aquest. Tot i això, aquesta gràfica posa de manifest que el mot *endoll* és pràcticament inexistent en el lèxic de l'alumnat de secundària. Si s'observa la taula de resultats generals (annex 4), es pot comprovar que la majoria han identificat la forma *enxufe* com un barbarisme però només quatre persones han sabut oferir una forma correcta per substituir aquest barbarisme.

6.1. SEGONS EL CURS ACADÈMIC

Gràfica 3. Resultats de l'enquesta 1 segons el curs acadèmic.

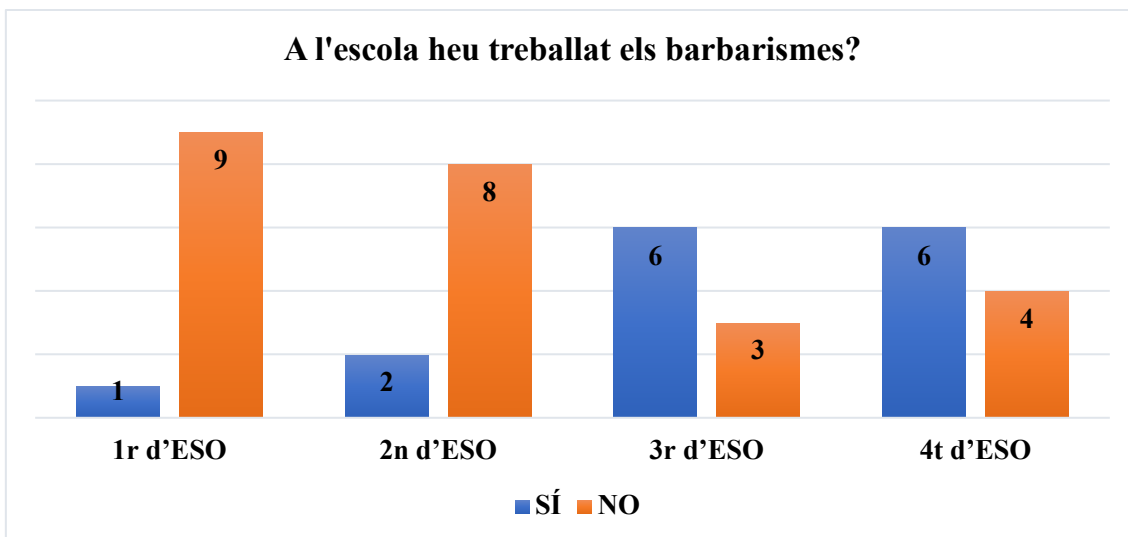
A partir de l'observació de la gràfica 3, s'observa que el curs que presenta, en general, una freqüència superior de formes acceptades en català és 4t d'ESO. Si es fa un recompte de totes les respostes que contenen alguna de les formes acceptades els, de 4t d'ESO han respost "correctament" un total de 59 preguntes. Els segueixen 3r d'ESO amb un total de 48 preguntes contestades correctament; 1r d'ESO, amb un total de 44 respostes correctes; i, finalment, 2n d'ESO és el que menys formes acceptades ha sabut respondre, 36.

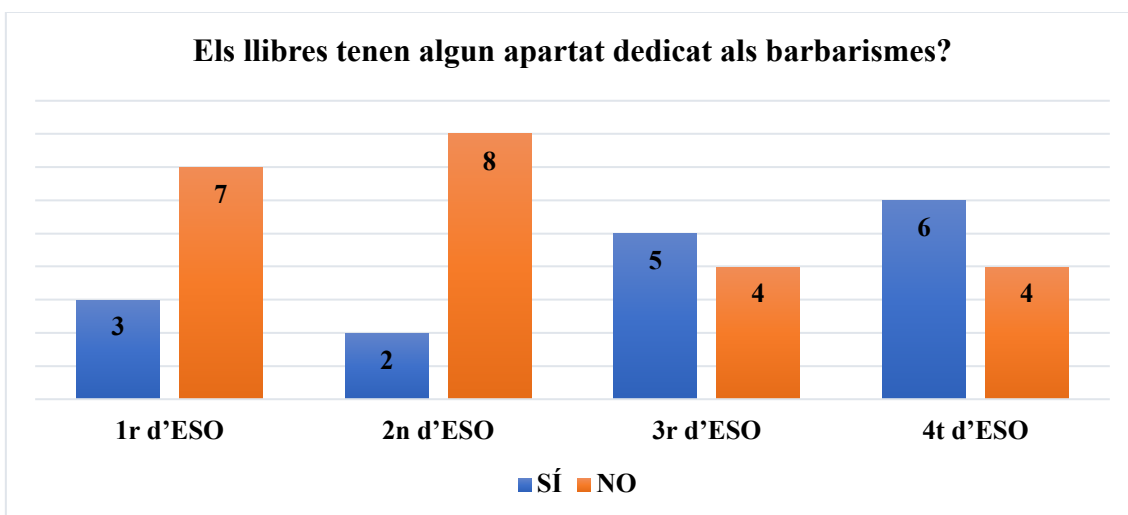
Gràfica 4. Resultats de l'enquesta 2 segons el curs acadèmic.

Si s'observa la gràfica anterior, es pot apreciar que, pel que fa a l'enquesta 2, els alumnes de 4t també són els que més respostes correctes han donat, unes 94. En aquest cas però, els segueixen els de 1r d'ESO amb només una resposta correcta menys, 93; i els de 2n d'ESO, amb 91 respostes correctes. En aquest cas els de 3r d'ESO són els que menys facilitat han demostrat per trobar una alternativa acceptada a un barbarisme. Tot i això, les diferències són mínimes.

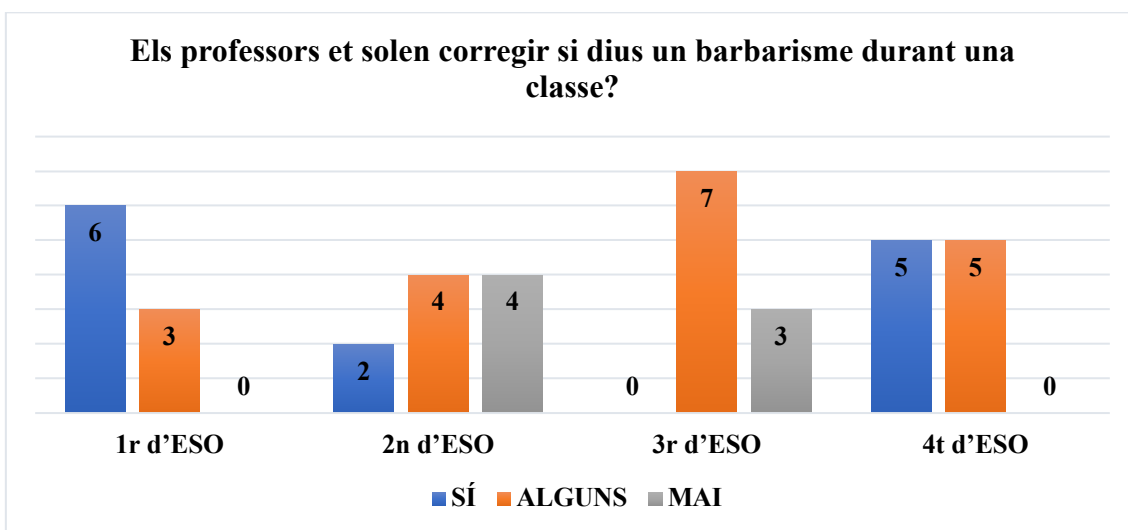
L'enquesta de percepció, l'última enquesta que els informants havien de realitzar, contenia unes 11 preguntes. D'aquestes preguntes, només se n'han analitzades unes quantes, les que, al cap i a la fi, han estat més rellevants per aquesta recerca. Les gràfiques següents il·lustren els resultats de les preguntes 2, 4 i 5 de l'enquesta de percepció, respectivament. Cada gràfica va encapçalada amb la pregunta que s'analitza.

Gràfica 5. Resultats de la pregunta 2 de l'enquesta de percepció

Gràfica 6. Resultats de la pregunta 4 de l'enquesta de percepció

Gràfica 7. Resultats de la pregunta 5 de l'enquesta de percepció

Pel que fa a la gràfica 5, es pot observar que durant el primer cicle de secundària —1r i 2n d'ESO— no es treballen gaire els barbarismes. En canvi, en el segon cicle —3r i 4t d'ESO— sembla que l'alumnat ja ha estat en contacte amb aquest aspecte lèxic. Tot i això, cal remarcar que la freqüència en què han sortit els ítems *SÍ* i *NO* està força igualada.

Pel que fa a la gràfica 6, es poden observar les mateixes tendències que s'han precisat en la gràfica anterior. D'una banda, l'alumnat de primer cicle de secundària coincideix a remarcar que el material escolar de la matèria de català no conté cap apartat dedicat als barbarismes. D'altra banda, en el cas de segon cicle, s'observa que no hi ha un consens entre l'alumnat, ja que els resultats dels ítems *SÍ* i *NO* estan força igualats.

Finalment, pel que fa a l'última gràfica, la número 7, s'aprecia que els alumnes consideren que són corregits per alguns professors. Si es consulta la taula general de resultats (annex 4), en la major part dels casos els professors que corregeixen l'alumnat són professors de llengües.

Un cop analitzades les preguntes referents a l'àmbit escolar i acadèmic, també s'ha d'analitzar la percepció que té l'alumnat sobre el fenomen de l'ús dels barbarismes en la parla oral. Amb l'objectiu de dur a terme aquesta anàlisi, s'han tingut en compte tres preguntes. La primera és la següent: *Amb quina freqüència creus que utilitzes barbarismes en el teu dia a dia?* A continuació, els informants havien d'indicar la freqüència mitjançant un nombre de l'1 (poca freqüència) al 5 (molta freqüència).

La segona pregunta analitzada és la següent: *Indica la teva capacitat per distingir entre les paraules correctes en català i els barbarismes.* Els informants havien de fer el mateix procés que en la pregunta que s'ha comentat amb anterioritat. En aquest cas però, el número 1 feia referència al fet de presentar dificultats, mentre que el número 5 feia referència a la capacitat distingir amb facilitat els barbarismes. Les mitjanes⁸ obtingudes de les dues preguntes per cursos han estat les següents:

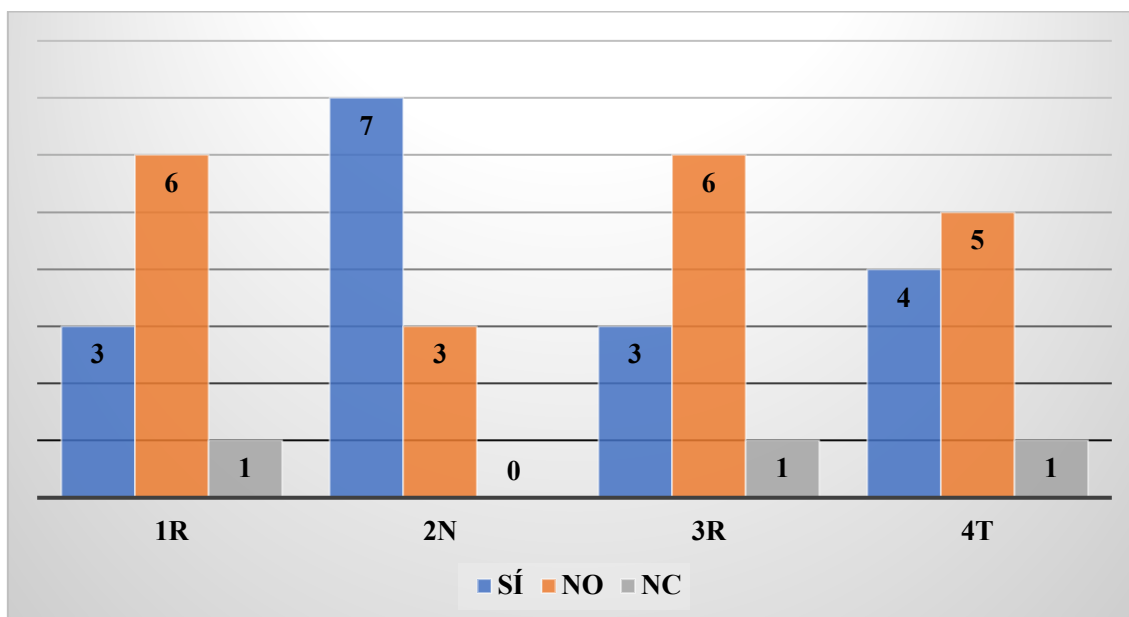
⁸ Les mitjanes són sobre 5

Curs acadèmic	Mitjana	Curs acadèmic	Mitjana
1r d'ESO	3,3	1r d'ESO	3,5
2n d'ESO	3,3	2n d'ESO	3,3
3r d'ESO	3,3	3r d'ESO	3,8
4t d'ESO	3,9	4t d'ESO	3,6

Taula 4. Mitjanes de la primera pregunta analitzada de l'enquesta de percepció

Taula 5. Mitjanes de la segona pregunta analitzada de l'enquesta de percepció

Finalment, l'última pregunta analitzada coincideix amb l'última de l'enquesta de percepció. La pregunta és la següent: *Creus que l'ús de barbarismes en la parla oral és un problema seriós?* En aquest cas, l'alumnat havia d'escollir una resposta les opcions *SÍ* i *NO*. Per tal de veure si hi ha hagut diferències respecte als cursos, s'ha creat una gràfica per observar els resultats:

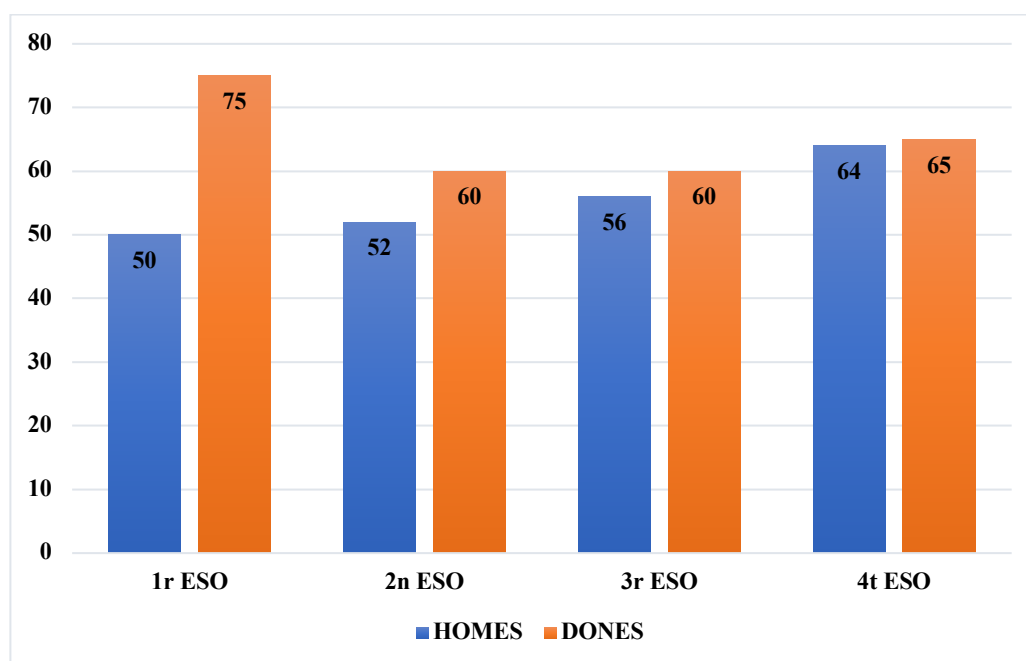
Gràfica 5. Resultats de l'última pregunta de l'enquesta de percepció

A partir de l'anàlisi dels resultats anteriors, es pot intuir que l'ús freqüent de barbarismes en la parla oral, en general, no és vist com un problema seriós per part de l'alumnat de secundària. Si es duu a terme un recompte total de l'ítem *NO*, obté un total de 20 respostes. L'ítem *SÍ* no és troba gaire allunyat, ja que 17 informants consideren que

sí que és un problema lingüístic que s'ha d'intentar revertir. Cal destacar que el curs que ha considerat en major mesura l'ús de barbarismes com a problema lingüístic és 2n d'ESO.

Pel que fa a l'ítem *NC*⁹ de la llegenda del gràfic, fa referència a aquells informants que no han donat cap resposta.

6.2. SEGONS EL SEXE

Gràfica 6. Nombre total de respostes correctes que han donat les noies i els nois de cada curs acadèmic

En aquest apartat no s'ha elaborat una gràfica per a cada enquesta, sinó que s'ha dut a terme una gràfica que conté el nombre total de respostes correctes que ha donat cada sexe. Això és deu al fet que, en aquest apartat, el que és rellevant és poder apreciar si hi ha diferències entre noies i nois. No és rellevant saber quins barbarismes ha evitat o ha sabut corregir cada sexe.

⁹ *NC* fa referència a les inicials de *No Contesta*

Tenint en compte això, en la gràfica 6 es pot observar que les noies de tots els cursos han donat més respostes correctes que els nois. El curs on és més dràstica la diferència és a 1r d'ESO. La resta de cursos ambdós sexes es troben molt igualats, tot i això les noies presenten un lleuger avantatge.

7. CONCLUSIONS FINALS

A partir de l'anàlisi exhaustiva que s'acaba de dur a terme en el punt anterior, es poden establir algunes conclusions.

En general, en relació amb la primera hipòtesi plantejada en aquest treball, es pot considerar que l'alumnat de secundària no presenta un domini gaire alt de les formes acceptades en català. Al llarg d'aquest estudi s'han pogut apreciar certes dificultats dels estudiants, especialment en el procés de trobar opcions correctes en el seu lèxic. En canvi, han presentat més facilitat per identificar els barbarismes en l'enquesta 2.

Si es té en compte la variable del curs acadèmic, aquest estudi ha pogut demostrar, a grans trets, la hipòtesi plantejada. S'observa que el curs que més domini presenta de les formes correctes és 4t d'ESO, el nivell més alt de secundària.

Pel que fa a la hipòtesi sobre la percepció i el tractament dels barbarismes a l'aula, s'ha pogut veure que, en general, els alumnes són conscients de l'alta freqüència d'ús de barbarismes en el seu parlar. No obstant això, no veuen aquest fenomen lingüístic com un problema que s'hagi de treballar amb profunditat. En aquest punt, si es té en compte el curs acadèmic, són els de 2n d'ESO els que es mostren més conscienciats sobre les conseqüències d'aquest fenomen. Per tant, no es pot afirmar que la conscienciació vagi lligada al nivell acadèmic dels estudiants.

D'altra banda, també s'ha comprovat que durant l'Educació Secundària Obligatoria no s'ha dedicat molt temps ni temari a tractar els barbarismes. El primer cicle de secundària no ha tractat els barbarismes ni recorda que el seu llibre de text contingui algun apartat dedicat als barbarismes. En general, tots saben què és un barbarisme, però potser no tenen massa capacitat per identificar-los si no estan contextualitzats.

En canvi, els alumnes del segon cicle de secundària han mostrat dues tendències contràries: alguns han respost que han treballat els barbarismes a classe i que tenen

material sobre aquest tema i d'altres han respost que no. Això deixa veure que, si s'han tractat els barbarismes, ha estat d'una manera molt superficial. Segurament, a causa d'aquest tractament tan poc exhaustiu, els alumnes es troben molt poc conscienciats sobre aquest assumpte i les seves repercussions lingüístiques.

A més a més, cal destacar que no hi ha una operació conjunta per part del claustre de professors per revertir la situació. La majoria de l'alumnat ha respost que només alguns professors els corregeixen quan diuen un barbarisme. Un pla d'actuació entre tots els professors de totes les matèries podria ajudar, almenys, a conscienciar els alumnes de les conseqüències d'aquest fenomen lingüístic. I segur que, gràcies a aquest tipus d'actuació, es veurien millores en l'expressió oral dels estudiants.

Finalment, pel que fa a la variable del sexe, la hipòtesi plantejada també s'ha pogut demostrar. La hipòtesi partia del *Principle I* de Labov (1990), que diu que les dones tendeixen a ser més estàndards que els homes. A partir d'aquest estudi es pot constatar que les noies, com a mínim les del centre analitzat, són més "correctes" que els nois. Això significa que les noies han respost més preguntes amb formes acceptades en català que els nois. Cal destacar però, que el curs on més abismal és la diferència entre ambdós sexes és a 1r d'ESO. A la resta de cursos, els resultats no es troben tan allunyats.

8. PROPOSTES DIDÀCTIQUES

Un cop tancades les conclusions finals, un estudi com aquest mereix acabar amb un apartat dedicat a algunes propostes didàctiques. Aquestes propostes tenen com a objectiu principal corregir i evitar l'ús de barbarismes en la parla oral dels estudiants de secundària. Algunes d'aquestes propostes s'ha inspirat en activitats ja realitzades i d'altres són de creació pròpia.

8.1. EL TEU BARBARISME PREFERIT

Aquesta proposta didàctica es basa en una activitat que es va realitzar a la població de Rubí l'any 2016. Aquesta activitat va ser organitzada pel CNL¹⁰ de Terrassa i Rubí. El

¹⁰ Consorci per a la Normalització Lingüística

CNL va enviar als comerços un cartell que contenia algun barbarisme i butlletes (annex 5) per repartir als habitants de la població. L'activitat consistia a anar buscant pels establiments cartells que contenien algun barbarisme. Si l'individu creia que havia trobat un barbarisme, havia d'entrar a l'establiment per confirmar-ho. Si era així, l'establiment li feia entrega d'una butlleta, si la persona encara no la tenia. En aquesta butlleta s'anaven anotant tots els barbarismes trobats. Però per tal que fos "vàlid" calia el segell de cada establiment on s'havia trobat el barbarisme.

A més de tot això, la butlleta comptava amb una segona part: cada individu havia d'escriure el seu barbarisme preferit, aquell que havia sentit més a casa, el que utilitzés més, etc. La idea era que després les butlletes s'enviessin a l'entitat (CNL) i aquesta pogués fer un recompte dels barbarismes preferits de la gent.

Aquesta activitat és molt original i engrescadora per l'alumnat. Es podria adaptar perfectament a un centre educatiu. Es podrien col·locar cartells o bé al centre i fer una mena de gimcana; o bé coordinar-se amb comerços o institucions de la població on es volgués dur a terme l'activitat i fer una gimcana pel poble/ciutat per buscar els barbarismes.

8.2. CAÇADORS DE BARBARISMES

Aquesta proposta va sorgir en una classe de l'assignatura *Innovació, canvi i millora de l'educació en l'àmbit de les llengües*, juntament amb els companys F. B., A. C. i A. D. Aquesta activitat està pensada per dur-se a terme en un període llarg, un trimestre o bé anualment.

L'activitat consisteix en una competició, cada alumne tindrà una puntuació a final del trimestre o a final de curs. Aquesta puntuació anirà en funció dels barbarismes que hagi dit durant el període establert. Quan un alumne digui un barbarisme se li haurà de cridar l'atenció i se li donarà 15 segons per trobar una alternativa correcta al barbarisme que hagi dit. Si no la diu, obtindrà un punt. Si la diu en 15 segons, es salva. D'aquesta manera, a final de trimestre o de curs es farà un recompte de punts, els que tinguin menys punts, podran obtenir una recompensa, que podria ser unes dècimes de la matèria de català.

A més a més, es crearà un document compartit amb tots els membres de la classe i cada cop que algú digui un barbarisme, al final del dia, haurà d'incloure el barbarisme que hagi dit i l'alternativa corresponent. Així, s'anirà confeccionant un recull conjunt de barbarismes que pot ser útil per l'alumnat.

8.3. GUIONISTES EN ACCIÓ

Aquesta proposta fa referència a un projecte més complex. L'activitat es realitzarà en equips cooperatius d'uns 4 membres. Els alumnes hauran de seleccionar un fragment d'uns 5 minuts d'una d'aquestes dues sèries: Merlí o Mai neva a ciutat. A partir d'aquest fragment, hauran d'identificar tots els barbarismes que diguin els personatges. Un cop identificats tots, es convertiran en guionistes i tornaran a elaborar el guió però hauran de corregir tots els barbarismes i trobar alternatives.

Quan tinguin tota aquesta part acabada, hauran de passar a l'acció i hauran de doblar el fragment a partir del guió que els mateixos han elaborat. Aquesta proposta, a banda de treballar les competències pròpies de l'àmbit lingüístic, també treballa les competències de l'àmbit digital.

9. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES I DE PÀGINES WEB

Alcover A. i Moll F. (2002). *Diccionari català-valencià-balear*. Recuperat de: <https://dcvb.iec.cat/>

Brasó, J. (2017). *El joc, un element clau per la història de la renovació pedagògica* (tesi doctoral, Universitat de Barcelona, Catalunya). Recuperat de <https://www.tdx.cat/handle/10803/460811>

Comes, G. (2005). *Atención educativa al alumnado con dificultades ortográficas*. Màlaga: Aljibe.

Corbera, J. (1993). *Nou vocabulari de barbarismes del català de Mallorca*. Palma de Mallorca: El Tall editorial.

Ésadir. (2011) *El portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisual*. Recuperat de <http://esadir.cat/>

Gran Diccionari 62 de la llengua catalana (2a ed.). (2000). Barcelona: Edicions 62.

Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*. Recuperat de: <https://dlc.iec.cat/index.html>

Kapp, K. (2012). *The gamification of learning and instruction. Game-based methods and strategies for training and education*. San Francisco: Pfeiffer-Wiley.

Labov, W. (1990). "The intersection of sex and social class in the course of linguistic change", *Language Variation and Change* 2: 205-254.

Miravittles, J. (1989). *Diccionari general de barbarismes i altres incorreccions* (3a ed.). Barcelona: Editorial Claret.

Payrató, L. (1984). Barbarismes, manlleus i interferències: Sobre la terminologia dels contactes lingüístics. *Els marges: Revista de llengua i literatura*, (Núm.: 32), p. 45-58. Recuperat de <https://www.raco.cat/index.php/Marges/article/view/108272/157740>

Ruaix, J. (2011). *Diccionari de barbarismes*. Barcelona: Editorial Claret.

Vila, J. (1992). La lexicografia catalana i el lèxic conflictiu. En J. Solà (Ed.), *Sobre lexicografia catalana actual*. (p. 183- 211). Barcelona: Editorial Empúries.

10. ANNEXOS

10.1. ANNEX 1: ENQUESTA 1

Nom i cognoms	
Curs i grup	

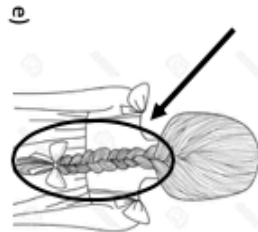
Activitat 1. Completa els espais en blanc amb el nom corresponent dels elements que apareixen en les imatges.

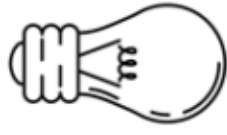

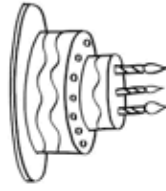

1)

1)

1)

10.2. ANNEX 2: ENQUESTA 2

Activitat 2. El següent text conté 14 errors lèxics (paraules no acceptades en llengua catalana). Identifica'ls i corregeix-los al mateix text.

M'agrada molt viatjar en avió. És el meu transport preferit, després del tren. Fa dos anys vaig viatjar en barco, però va ser una experiència horrible, no us penseu que vaig anar-me'n de crucero... A l'hora de comprar els bitllets, vaig decidir agafar camarote, ja que diuen que dormir en una butaca una nit sencera és insuportable. Com que vaig triar unes fetxes considerades "temporada baixa", el viatge em va sortir molt barato.

Aquell quarto però, era petitíssim: un llit i un banyo on el vàter i la dutxa es fusionaven. No vaig poder dormir en tota la nit pel renou del motor que se sentia. A sobre, vaig acabar la bateria del mòbil i no vaig trobar ni un sol enxufe per poder-lo carregar. Quin avorriment!

Recordo que va ser una nit molt llarga i que vaig passar molta gana. Confiava de poder comprar alguna cosa a la cafeteria i no vaig portar res per menjar. La sorpresa va venir quan vaig veure un cartell penjat a la porta de la cafeteria que indicava que es trobava tancada per obres de manteniment. Jo que esperava poder comprar-me un bocadillo... Després de cercar si, casualment, dins el bolso portava quelcom que pogués omplir el meu estomago, vaig trobar un paquet de xuxes i un platano. Va ser una nit molt llarga...

Enquesta de percepció

Saps que és un barbarisme?

- Sí
- No

A l'escola heu treballat els barbarismes?

- Sí
- No

Si en la pregunta anterior has seleccionat "sí", indica com heu treballat els barbarismes a l'escola

Tu resposta

Els llibres de text contenen algun apartat dedicat als barbarismes?

- Sí
- No

Els professors et solen corregir si dius un barbarisme durant una classe?

- En general, sí
- Mai
- Alguns professors

Si en la pregunta anterior has seleccionat "alguns professors", indica de quines matèries són els professors que et corregeixen (pots seleccionar més d'una opció)

- Català
- Castellà
- Matemàtiques
- Socials
- Ciències
- Religió
- Plàstica
- Educació física
- Otro:

Creus que, en general, en la parla oral s'utilitzen molts de barbarismes?

- Sí
- No

Creus que utilitzes barbarismes en el teu dia a dia?

- Sí
- No

10.3. ANNEX 3: ENQUESTA DE PERCEPCIÓ

Amb quina freqüència creus que utilitzes barbarismes en el teu dia a dia?

	1	2	3	4	5	
Poca freqüència	☐	☐	☐	☐	☐	Molta freqüència

Indica la teva capacitat per distingir entre les paraules correctes en català i els barbarismes.

	1	2	3	4	5	
Tinc dificultats per distingir els barbarismes de les paraules correctes	☐	☐	☐	☐	☐	Soc capaç de distingir amb facilitat els barbarismes de les paraules correctes

Creus que, actualment, l'ús de barbarismes en la parla oral suposa un problema seriós?

- Sí
- No

ENVIAR

Nunca envíes contraseñas a través de Formularios de Google.

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google. Notificar uso inadecuado - Condiciones del servicio

Google Formularios

10.4. ANNEX 4: TAULA GENERAL DE RESULTATS

10.4.1. PRIMER D'ESO

	H1	H2	H3	H4	H5	D1	D2	D3	D4	D5
ACTIVITAT 1										
a) bolquer	panyal	panyal	bolquer	paquet	paquete	panyal	paquet	paquet	bolquer	panyal
b) panerola/cucam	escarabat	cucarxa	escarabat	escarabat	cucarxa	escarabat	escarabat	escarabat	escarabat	inyecte
c) globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus
d) gronxador	engronxador	balanci	balanci	columnpi	columnpio	engronxador	engronxadors	engronxador	engronxador	engronxador
e) trenza	trenza	trunyella	trunyella	trunyella	trenza	trunyella	trena	trunyella	trunyella	trenset
f) canell	munyeca	munyeca	munyeca	munyeca	munyeca	canell	canell	munyeca	canell	munyeca
g) aixella / axilla	entrebraç	axilla	axilla	sobac	sobaco	aixella	aixella	solapa	aixella	sobac
h) pizza	lunars	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas
i) pastis	pastis	tarta	pastis	tarta	pastis	tarta	pastis	pastis	pastis	tarta
j) bombeta	bombilla	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bomba de llum	bombeta	bombeta
ACTIVITAT 2										
avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió
barco	barc	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell
crucero	crucer	crucer	identificada però	crucer	crucer	crucer	crucer	crucer	crucer	crucer
camarote	camarot	camarot	apartament	camarot	crucer	camarot	camarot	cambror	camarot	camarot
fatxes	dates	dates	dates	dates	dates	dates	dates	dates	dates	dates
barato	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	estalvi	habitatció
quarto	quatre	habitació	dormitori	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació
banyo	bany	bany	dormitori	habitació	habitació	bany	habitació	habitació	bany	habitació
enxufe	enxuf	enxufe	enxufador	enxufador	identificada però	bany	bany	connectador	endoll	endoll
bocadillo	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	bocata	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà
bolso	bolis	entrepà	entrepà	entrepà	identificada però	senalla/moxilla	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà
estomago	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac	estomac
xuxes	llepolies	llepolies	llepolies	estomac	parxa	xutxes / llepolies	estomac	estomac	estomac	estomac
plàtano	llepolies	llepolies	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	llepolies	llepolies	plàtan
ENQUESTA PERCEPCIÓ										
Pregunta 1	no	no	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	no (no ho sé però)
Pregunta 2	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no
Pregunta 3	no	no	no	no	no	no	Del llibre fent	no	Treballam els	no
Pregunta 4	sí	no	sí	no	no	no	sí	no	no	no
Pregunta 5	en general, sí	en general, sí	en general, sí	mai	en general, sí	en general, sí	alguns professors	en general, sí	alguns professors	alguns professors
Pregunta 6							castellà		castellà, castellà,	castellà i castellà
Pregunta 7	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí
Pregunta 8	sí	sí	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí	sí
Pregunta 9	3	3	4	4	2	3	5	3	3	3
Pregunta 10	4	5	2	2	3	2	3	5	5	4
Pregunta 11	no	no	no	sí	sí	no	no	sí		no

10.4.2. SEGON D'ESO

	H6	H7	H8	H9	H10	D6	D7	D8	D9	D10
ACTIVITAT 1										
a) bolquer	paquet	calçonsillos	panyal	bolquer	panyal	paquet	paquet	bolquer	panyal	paquet
b) panerola/cucan	escarabat	cucaraxta	cucaraxta	escarabat	cucaraxta	cucaraxta	escarabat	globus	cucaraxta	escarabat
c) globus	globus	globo	globo	globus	globus	globus	globus	engronsadora	balanci	globus
d) gronxador	columnpi	columnpi	columnpi	columnpi	columnpi	columnpi	columnpio	trunyella	trunyella	columnpio
e) trenca	trenza	trenza	coleta	trunyella	trunyella	trenza	trunyella	trunyella	trunyella	trunyella
f) canell	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca
g) aixella / axi'la	sobac	sobac	sobac	axi'la	axi'la	axi'la	axi'la	axi'la	pit	axi'la
h) piça	galta	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas	pecas
i) pastis	pastis	pastis	pastis	pastis	tarta	pastel	tarta	tarta	tarta	pastis
j) bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta
ACTIVITAT 2										
avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió
barco	baixell	barca	vaixell	vaixell	barca	vaixell	vaixell	barca	vaixell	vaixell
cruceiro	creuer	creuer	cruer	creuer	cruixell	crucer	creuer	creuer	creuer	creuer
camarote	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot	identificada però	camarot	identificada però
felxes						dates				dates
barato	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	econòmic	identificada però	barat
quarto	habitació	quarto	quart	dormitori	identificada però	habitació	habitació	habitació	habitació	
banyo	bany	bany	bany	lavabo	bany	bany	bany	bany	identificada però	bany
enxufe	identificada però	enchufe		identificada però	identificada però			identificada però	panet	identificada però
bocadillo	entrapa	entrapa	bols	entrapa	entrapa	sandwich	panet	entrepà	panet	entrepà
bolsa	identificada però		estómac	bosa	identificada però	bossa	malleta de mà	bossa de mà	identificada però	bossa
estomago	estómac		estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estomac
xuxes	llepolies	xuxes	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estomac
plàtano	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	llepolies		xutxeries
ENQUESTA PERCEPCIÓ										
Pregunta 1	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí
Pregunta 2	sí	no	no	no	no	sí	no	no	no	no
Pregunta 3	Mos han explicat					les paraules tabú				
Pregunta 4	sí	no	no	sí	no	no	no	no	no	no
Pregunta 5	mai	alguns professors	en general, sí	alguns professors	mai	mai	en general, sí	alguns professors	mai	alguns professors
Pregunta 6		religió i educació física		catallà, castellà			catallà			catallà, educació ffsi
Pregunta 7	sí	no	no	sí	sí	sí	sí	sí	no	sí
Pregunta 8	sí	sí	no	sí	sí	sí	sí	sí	no	sí
Pregunta 9	5	2	2	5	4	4	2	4	2	3
Pregunta 10	4	4	4	4	3	3	3	3	3	2
Pregunta 11	no	sí	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	sí

10.4.3. TERCER D'ESO

		H11	H12	H13	H14	H15	D11	D12	D13	D14	D15
ACTIVITAT 1											
a) boiquer	paquet	paquet	boiquer	boiquer	paquet	paquet	paquet	paquet	panyal	panyal	paquet
b) paneroia/cucant	escarabat	cucamolla	cucamolla	cucaraxa	cucamolla	cucamolla	cucamolla	cucaraxa	cucaraxa	cucaraxa	escarabat
c) glòbus	glòbus	glòbus	glòbus	glòbus	glòbus	glòbo	glòbus	glòbus	glòbus	glòbus	glòbus
d) gronxador	tobogà	balanci	engronxadora	engronxadora	engronxadora	columpios	engronxadora	engronxadora	columpios	engronxadora	engronxadora
e) trenca	trenza	trenza	trenza	trenza	trenza	trunyella	trenca	trenca	trunyella	trunyella	trunyella
f) canell	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca	munyecca
g) aixella / axilla	sobac	axilla	axilla	axilla	axilla	sobaco	axilla	axilla	axilla	axilla	axilla
h) pigas	puntet	pecas	pecas	piques	piques	pecas	pecas	pecas	pigotes	picotes	pecas
j) bombeta	pastís	pastís	tarta	tarta	tarta	tarta	pastís	pastís	pastís	pastís	tarta
	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombilla	bombilla	bombilla	bombeta	bombeta	bombeta
ACTIVITAT 2											
avió	avió	avió	avió		avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió
barco	barca	vaixell	vaixell	vaixell	barca	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell
crucero	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer
camarote	camarot	camarot	camarot	habilitació	identificada però	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot
felxes											
barato	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat	barat
quarto	barat	habilitació	habilitació	identificada però	habilitació	habilitació	quarto	quarto	habilitació	habilitació	habilitació
banyo	bany			identificada però	bany	bany	endoll	bany	bany	bany	bany
enxufe		enchufe	identificada però	identificada però	enxuf	enxuf	endoll	identificada però	identificada però	identificada però	identificada però
bocadillo	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà
bolsa		bossa	identificada però	identificada però	bolsa	bolsa	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà
estomago	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac
xuxes	estómac	llepolies	llepolies	llepolies	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac
platano	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan
ENQUESTA PERCEPCIÓ											
Pregunta 1	Sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí
Pregunta 2	Sí	sí	sí	no	sí	sí	No (no recorda)	sí	sí	no	no
Pregunta 3	no recorda	no recorda	Ens han explicat el		Exemples de	A primària vàrem	No ho sap	Hem llegit la	no	no	no
Pregunta 4	no	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí	sí	sí	no
Pregunta 5	Alguns	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors	alguns professors
Pregunta 6	Socials, religió,	socials, religió, català i socials	socials, religió, català i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials	socials, religió, català, castellà i socials
Pregunta 7	No	sí	sí	sí	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí
Pregunta 8	Sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	no
Pregunta 9	3	4	5	3	4	3	4	2	4	4	1
Pregunta 10	3	4	4	4	4	5	4	4	4	3	3
Pregunta 11	No	sí	no	sí	no (no crec que	sí	no	no	no	no	no

10.4.4. QUART D'ESO

ACTIVITAT 1		H16	H17	H18	H19	H20	D16	D17	D18	D19	D20
a) bolquer	paquet	panyal	paquete	paquet	paquet	paquet	panyal	bolquer	paquet	bolquer	panyal
b) panerola/cucan	cuca	cuca	cuca	cuca	escarabat	cuca	cucaraxa	escarabat	cucaraxa	cuca	cucaraxa
c) globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus	globus
d) gronxador	balanci	engronxadora	columnios	engronxadors	engronxadora	columnios	columnios	engronxadors	engronxador	engronxador	columnio
e) trena	trenza	trunyella	trunyella	trunyella	poli	trunyella	trunyella	trena	trunyella	trena	trunyella
f) canell	munyeca	munyeca	munyeca	canell	canell	munyeca	munyeca	canell	munyeca	canell	munyeca
g) aixella / axil·la	axil·la	aixella	sobaco	aixella	aixella	sobac	aixella	aixella	aixella	aixella	axil·la
h) pigra	pecas	pics	pecas	pecas	pigues	picotes	picotes	pigues	pipetes	pigues	pecas
i) pastis	pastís	pastís	pastís	pastís	torta	pastís	pastís	pastís	tarta	pastís	pastís
j) bombeta	bombeta	bombeta	bombilla	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta	bombeta
ACTIVITAT 2											
avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió	avió				
barco	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell	vaixell
crucero	creuer	identificada però	identificada però	identificada però	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer	creuer
camarote	camarot	camarot	camarot	camarot	camarot	habitatció	habitatció	camarot	camarot	camarot	camarot
fetxes	dates	dates	dates	dates	dates			dates	dates	dates	dates
barato	barat	barat	barat (preu baix)	identificada però	barat / econòmic	barat	barat	rebaixat	barat	barat	barat
quarto	bany		dormitori	identificada però	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació	habitació
banyo	bany		bany	lavabo	connector	connector	carregador	bany	servel	escusat	escusat
enxufe	endoll	endoll	identificada però	identificada però	connector	connector	carregador	bany	endoll	endoll	identificada però
bocadillo	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà	entrepà
bolso	bossa		entrepà	entrepà	maleta	maleta	maleta	bossa	bossa	bossa	identificada però
estomago	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac	estómac
kuxes	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies	llepolies
platano	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan	plàtan
ENQUESTA PERCEPCIÓ											
Pregunta 1	si	no	no	si	si	si	si	si	si	si	si
Pregunta 2	no	no	no	si	si	si	si	si	si	si	si
Pregunta 3				els hem vist i fet ac	La professora ens	Ens han explicat	Hem estudiat els		no ho sap		Ens han parlat
Pregunta 4	no	no	no	si	si	no	si	si	si	si	si
Pregunta 5	en general, sí	en general, sí	alguns professors	alguns professors	en general, sí	alguns professors	alguns professors	alguns professors	en general, sí	en general, sí	alguns professors
Pregunta 6		català, castellà	català, castellà	català, castellà	català, castellà, sod	català, castellà, sod	català, socials	català, socials	català, socials	Català, castellà, rel	català, castellà, sod
Pregunta 7	si	si	si	si	si	si	si	si	si	si	si
Pregunta 8	si	si	si	si	si	si	si	si	si	si	si
Pregunta 9	4	5	4	3	4	5	3	3	3	4	4
Pregunta 10	3	5	4	3	4	3	3	4	3	3	3
Pregunta 11	no	no	no	no	si	si	si	si	no		si

10.5. ANNEX 5: BUTLLETA *EL MEU BARBARISME PREFERIT*

Busca als aparadors dels comerços de Rubí el cartell amb un barbarisme. Escriu-lo en aquesta cartilla i entra a la botiga. Te'l segellaran. Un cop emplenada la cartilla amb els sis barbarismes, talla la butlleta per la línia dels punts i DIPOSITA NOMÉS LA PART EMPLENADA a la bústia de qualsevol establiment adherit a la campanya, al Servei Local de Català (c. Santa Maria, 17) o a la Biblioteca Mestre Martí Tauler (c. Aribau, 5).

No llencis l'altra part de la butlleta! Et recordarà la informació del dia del sorteig!

1. Segell comerç:	Babarisme del comerç.
2. Segell comerç:	Babarisme del comerç.
3. Segell comerç:	Babarisme del comerç.
4. Segell comerç:	Babarisme del comerç.
5. Segell comerç:	Babarisme del comerç.
6. Segell comerç:	Babarisme del comerç.

Als COMERÇOS DE RUBÍ hi ha barbarismes! Troba'ls!

ES POT DIR?

MÈÈÈU!

NOOOO!

Ja has posat la butlleta a la bústia?
Doncs, t'esperem al
SORTEIG DELS PREMIS!
El dia 20 de desembre a les 18.30 h
a la **Biblioteca Municipal**
Mestre Martí Tauler, de Rubí

EL TEU BARBARISME PREFERIT és una campanya comercial i lingüística que han organitzat el Servei Local de Català i la Federació d'Associacions de Comerciants i Gremis de Rubí

Participa-hi!
Del 24 d'octubre al 26 de de novembre de 2016

NO FALTIS A L'ACTE DE LLIURAMENT DE PREMIS: RELLOTGES INTEL·LIGENTS I LLIBRES!

Serà amb nosaltres en JOAN OLLÉ, actor, director de teatre, escriptor, professor de l'Institut del Teatre, presentador, amb Joan Barril, de *l'illa del Tresor*, al canal 33, col·laborador d'*El Periódico*... I moltíssimes coses més!

Tots els barbarismes i les formes correctes, aquí:
<http://www.dicpc.cat/barbarismes/de-la-d-a-la-k>

Ho organitzen:

Amb el suport de:

Hi col·laboren:

* Nom i cognoms:

* Telèfon:

Edat:

Correu electrònic:

Barri:

*Aquest és el barbarisme que dic més, que sento més o que m'agrada més:

* Heu d'emplenar OBLIGATÒRIAMENT aquests camps per poder participar al sorteig.